

به نام خدا

آموزش نوین نگارگری (مینیاتور)

خودآموز گام به گام در ده درس

سیامک علیراده

عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان

میکائیل

سرشناسه : علیزاده، سیامک، ۱۳۴۵ -

عنوان و نام پدیدآور : آموزش نوین نگارگری (مینیاتور): خودآموز گام به گام در یازده درس / تالیف سیامک علیزاده.

مشخصات نشر : تهران، میکائیل، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری : ۸۸ ص.: مصور؛ ۲۹×۲۲ س.م.

شابک : : ۰۲-۰۶۶-۷۰۶۶-۹۶۴-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع : مینیاتور ایرانی — راهنمای آموزشی

رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ ۹۸ الف / ND۱۳۳۷

رده بندی دیویی : ۷۵۱/۷۷۰۹۵۵

رده کتابشناسی ملی : ۸۰-۸۳۵۸-م

میکائیل

آموزش نوین نگارگری (مینیاتور)

سیامک علیزاده

ناشر: میکائیل

شمارگان: ۱۰ نسخه

چاپ : اول ، ۱۳۹۱

قیمت: ۴۵۰۰ تومان

شابک: ۰۲-۰۶۶-۷۰۶۶-۹۶۴-۹۷۸

تهران، بزرگراه رسالت، مجیدیه شمالی، خیابان برادران محمودی، کوچه امید، پلاک ۱

تلفن: ۲۲۵۲۰۷۰۲

فهرست مطالب

۷	درس اول: تمرین اشکال مختلف خط
۱۰	درس دوم: قلم‌گیری
۱۸	درس سوم: طراحی از انسان (صورت‌سازی)
۳۰	درس چهارم: طراحی از انسان (دست و حالات بدن)
۳۹	درس پنجم: لباس و تزئینات
۴۴	درس ششم: اسباب‌آهوی
۵۵	درس هفتم: اژدها و سیاه‌غ
۶۹	درس هشتم: ابر و در
۷۴	درس نهم: رنگ‌آمیزی
۷۹	درس دهم: فضا‌سازی
۸۶	درس یازدهم: راهنمایی

مقدمه

می‌توان گفت که نگارگری (میناتور) در ایران، سابقهٔ چند هزارساله دارد ولی آنچه که از هنرمندان نگارگر قرون اول اسلامی در دست است، نشان می‌دهد که این هنر از زیربنایی مستحکم و گسترده برخوردار بود که توانسته است تا عصر فعلی تکامل یابد. به هر صورت نگارگری با مکتبی به نام بغداد بود که توانست موجودیت خود را در هنر ایران به ثبوت برساند و بعد از این مرحله، مکاتب شکوهمندی چون مغول، هرات و صفوی توانستند هنر ایران را از نقطه نظر جهانی در مکانی والا بنشانند.

این مقاله را نیز باور کنیم که آثار به جا ماندهٔ تاریخی، سرمشق و الگویی برای هنرمندان امروزی و حتی آیندگان خواهند بود و هنر معاصر ایران، خواه ناخواه نشئت گرفته از گنجینهٔ گرانبهای گذشتگان خود می‌باشد. لذا آنچه در این مورد نظر است حفظ و اشاعهٔ این هنر اصیل و میراث گذشته با توسل به آموزش تکنیک‌های مختلف است که به صورت خودآموز، گام به گام و با در نظر گرفتن سطوح مختلف انجام می‌گیرد که خود مستند به عنوان یک کتاب کمک آموزشی مورد استفادهٔ وسیع هنرجویان و دانشجویان قرار بگیرد.

آنچه که تقاضای ماست ابتدا مطالعهٔ دقیق مطالب دروس و سپس دقت بصری زیاد در طرح‌های ارائه شده و انطباق آن با موضوع درس و آنگاه اقدام به تمرین بدون هیچ گونه عجله یا اضطراب است. آنچه که به عنوان مطلب درس در هر فصل، آموزش داده می‌شود، توضیحات آموزشی مربوط به نقوش آن درس است که شامل نام و تاریخچه و نحوهٔ انجام آن درس می‌باشد. علاوه بر این در بعضی از درس‌ها نکات جانبی در رابطه با این هنر مثل آموزش روش‌های کپی برداری، کاربرد ابزارهای مثل قلم‌مو و رنگ و همچنین آماده‌سازی کاغذهای مخصوص نگارگری برای چاپ و تزیین گنجانده شده است. در مورد دقت بصری نیز توقع داریم که با دقت فراوان در نقوش تدریس شده، نکات هرچند کوچکی مثل اندازهٔ طول خط‌ها، نسبت طول خط‌ها با یکدیگر، اندازهٔ زوایایی که در طرح به وجود آمده است و دقت در تمام ظرایف و تزیینات کار و حتی سنجیدن فضایی که کل نقش در صفحه اشغال کرده است، بپردازید. مطمئناً اگر نکات فوق را با صبر و حوصله رعایت کنید، تمام طرح‌هایی را که اعلام می‌نمایید، زیاده‌مطابق اصل و صحیح خواهد بود.

همکاران این کتاب، استادان ارجمند آقای مسلم سقا و سرکار خانم نامجو هستند که خود به مدت طولانی در زمینهٔ تدریس و پژوهش در زمینه هنر نگارگری فعالیت داشته‌اند و نیازهای هنرجویان را از نزدیک می‌شناسند. لازم است که در این جا از آنان به خاطر همکاری‌شان در تهیهٔ این کتاب و تصویب این کتاب ارزشمند تشکر و قدردانی گردد.

با احترام
سیامک غلامی

۱۳۹۱